

Wydawcy naukowi i akademicy w resorcie nauki

Spotkanie z min. Maciejem Gdulą

W środę 31 stycznia Maciej Gdula, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, socjolog, publicysta, autor i współautor książek, tłumacz, doktor habilitowany nauk społecznych, spotkał się w siedzibie Ministerstwa z grupą wydawców. W spotkaniu uczestniczyli: Andrzej Chrzanowski (Wydawnictwo Akademickie SEDNO, przewodniczący Sekcji Wydawców Akademickich Naukowych Polskiej Izby Książki), członkowie prezydium Sekcji: Ewa Bluszcz (Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego), Ewa Pajestka-Kojder (Oficyna Naukowa), Grzegorz Boguta (Wydawnictwo Nieoczywiste) i Piotr Dobrołęcki, a także Aurelia Grejner (prezes Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie), Beata Jankowiak-Konik (Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego) i Beata Klyta (Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego) oraz Ewelina Szyszkowska (dyrektorka generalna PIK). Było to pierwsze od wielu lat spotkanie na tym szczeblu.

- Nie ma mowy, żeby tak zostało jak, było. To wyglądało w ten sposób, że ci, którzy znali drogę do ministra, to mogli liczyć na specjalne traktowanie i na wysoką punktację. Z tego nie byli zadowoleni ci, którzy uczciwie zdobywali punkty, z tego nie byli też zadowoleni urzędnicy i członkowie Komisji Ewaluacji Nauki, bo ich praca była nieistotna, bo tak naprawdę to decyzja ministra przesądzała o punktacji. Do tego nie ma powrotu. Teraz rozpoczęły się prace nad nowymi zasadami ewaluacji czasopism i wydatków – powiedział minister na początku spotkania. Jeśli chodzi o zasady, to podstawowy kierunek zmierza do zróżnicowania zasad oceny czasopism w poszczególnych dyscyplinach – dodał.

Przedstawiciele wydawców przedstawili postulaty zmierzające do określenia ich miejsca i roli w systemie ewaluacji nauki i wskazali na konieczność zmian wynikającą z dotychczasowych doświadczeń skorelowanych z ogólnymi zmianami w dotychczasowym systemie, a szczególnie:

- transparentność zasad wpisywania wydawnictw do wykazu wydawców monografii i wydawców czasopism naukowych,

- kontynuacja wsparcia finansowego czasopism naukowych w ich cyfrowej transformacji procesów wydawniczych i umiędzynarodowienia oraz ustanowienie analogicznego programu dla wydawców monografii, nieuwzględnionych (wykluczonych) w dotychczasowych programach,

- wprowadzenie do systemu ewaluacji kategorii podręcznika akademickiego, zdefiniowanie kategorii innowacyjnego podręcznika akademickiego (cyfrowego, multimedialnego, interaktywnego) i ustanowienie programu wspierania takich projektów w różnych dyscyplinach,

- rozważenie wprowadzenia do systemu ewaluacji wydawniczej recenzji naukowej jako pozycji w dorobku badaczy/pracowników nauki i systemu weryfikacji poziomu etyczności postaw recenzentów,
- przywrócenie programu finansowania tłumaczeń podręczników i wybitnych monografii naukowych (notyfikacja rozporządzenia w Komisji Europejskiej),
- ustanowienie programu wspierania procesów cyfryzacji w publikacjach naukowych, w tym wspierania rozwoju polskich baz wiedzy, repozytoriów, ich integracji, ustanowienia wspólnych standardów publikacyjnych, współpracy z systemami (platformami i bazami danych) ministerstwa nauki,
- ustanowienie programu wsparcia dla bibliotek uczelnianych w ich nowych rolach przygotowywania wyborów lektur dla wykładowców i studentów akademickich, w tym zakupu drukowanych i cyfrowych publikacji na potrzeby dydaktyki i badań. Uwzględnienie aspektu kształcenia w zakresie prawa autorskiego i respektowania słuszych praw twórców i wydawców,
- informacja o badaniu PIK z 2023 roku na temat praktyk lekturowych wykładowców i studentów i wynikające stąd wnioski związane ze sposobami pozyskiwania lektur (monografii i podręczników), rosnącego korzystania z publikacji cyfrowych i wykorzystywania ich z poszanowaniem praw autorskich; rosnąca rola bibliotek akademickich w pozyskiwaniu publikacji dla pracowników i studentów uczelni.

Wydawcy zwrócili się też o wsparcie przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego postulatu o przywrócenie zerowej stawki podatku VAT na książki, prasę oraz nuty.

Uzgodniono, że kolejne spotkanie odbędzie w ciągu miesiąca.

(fran)

Na zdjęciu od lewej: Grzegorz Boguta, Andrzej Chrzanowski, Ewa Bluszcz, Ewa Pajestka-Kojder, min. Maciej Gdula, Aurelia Grejner, Beata Jankowiak-Konik, Ewelina Szyszkowska, Beata Klyta i Piotr Dobrołęcki

foto: MNiSzW